

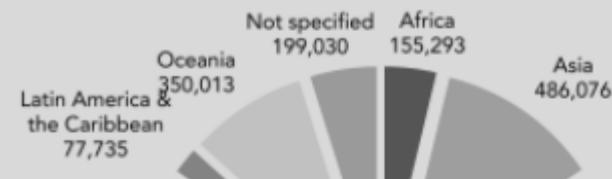
Regionalni HERE seminar, Budva (CG), Septembar 2017

Magični trougao visokog obrazovanja

Srbijanka Turajlić, srbijankat@terineg.co.rs

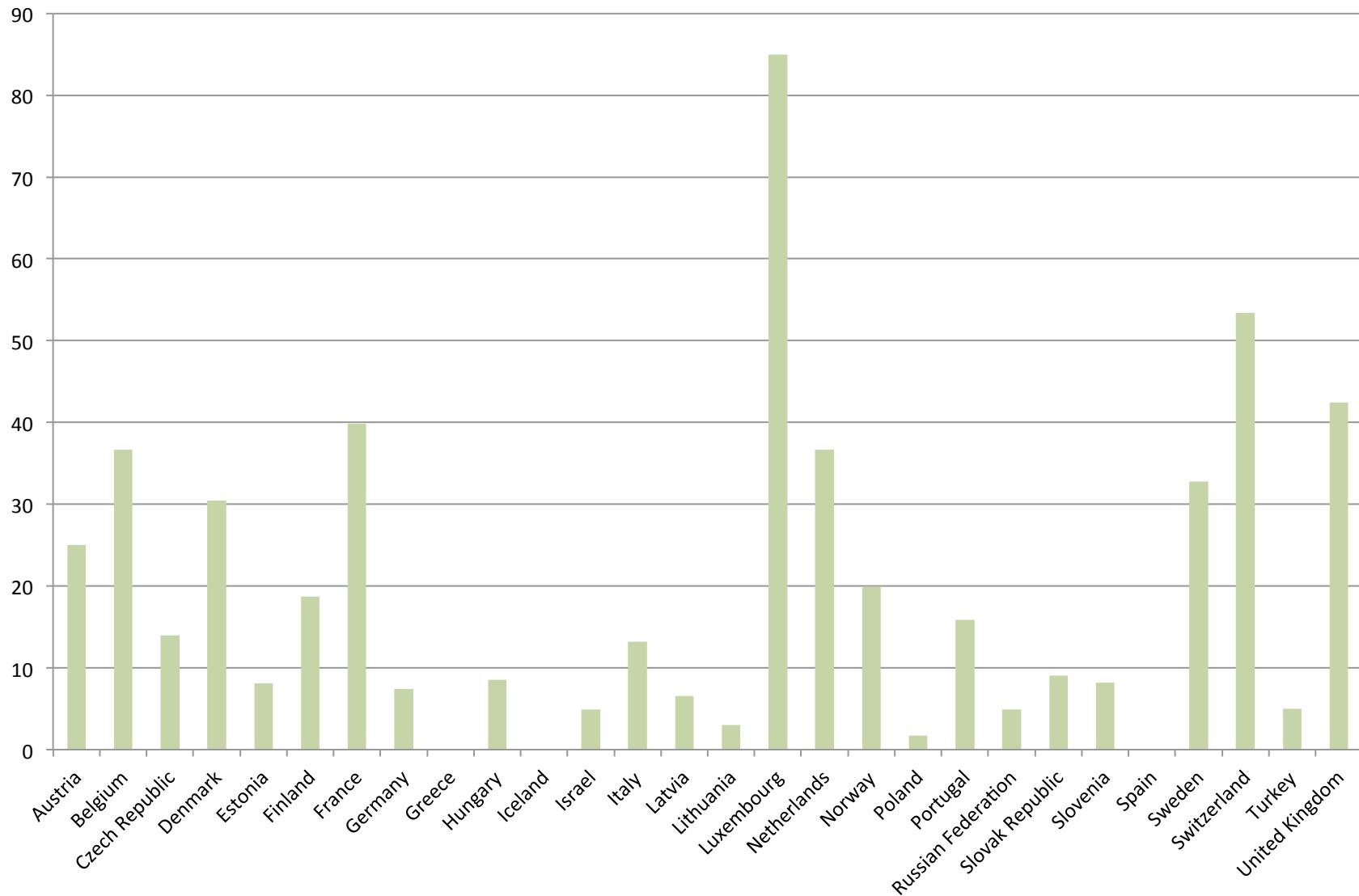
Distribucija želja

Data source:

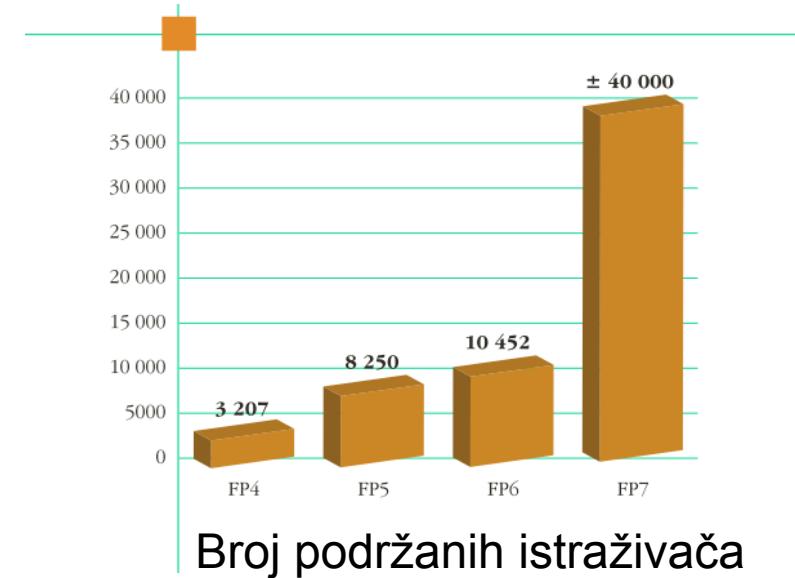
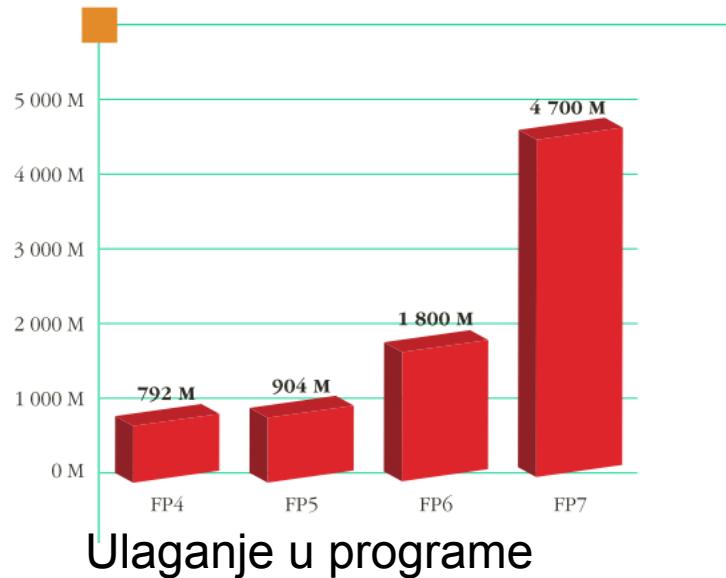
UNESCO - GLOBAL EDUCATION DIGEST 2011

Procentualno učešće stranih doktoranata (OECD)

EU: Peta fundamentalna sloboda: protok istraživača

- Ključna razlika od "regiona": Put od proglašenog cilja ka realizaciji
- Programi mobilnosti (počev od 1968.)
  - intenzivirano 80-tih – COMETT, Erasmus, Erasmus Mundus
  - FP4 – (94. – 98.) - Human Capital and mobility programme
  - FP5 - (98– 2002.) – Improving human potential programme (uključuje i Marie Curie Actions)
  - FP6 – (2002 – 2006.) - Human resources and mobility programme
  - FP7 – (2007 – 2013) - People programme (koji uključuje Marie Curie)
  - Horizon 2020 (ERC grants, EU contest for young scientist, Marie Skłodowska Curie Actions)

European Research Council

€12 milijardi – 7000 stipendista (većina mlađa od 40 godina), 50 000 istraživača u ERC timovima

73% završenih projekata dovelo je do značajnih probroja u nauci

Impakt: 100 000 objavljenih radova u časopisima

6

4

Nagrade:
između ostalog

Inovacije: Više od 800 prijavljenih patenata, više od 75 novih poduhvata

15 EU zemalja je ustanovilo slične modele finansiranja

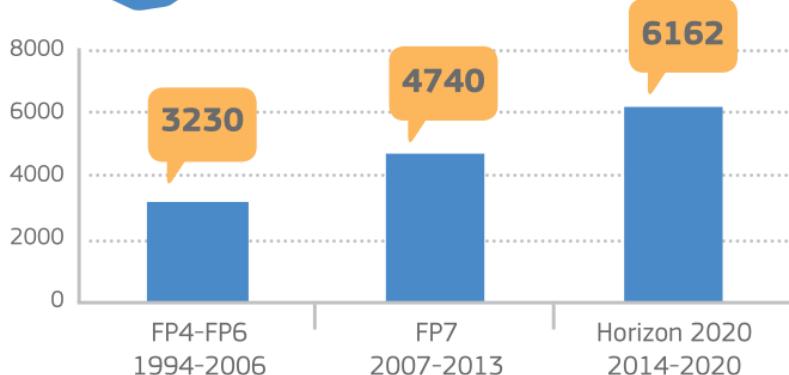

9 međunarodnih inicijativa za non-EU talente da se priključe ERC timovima

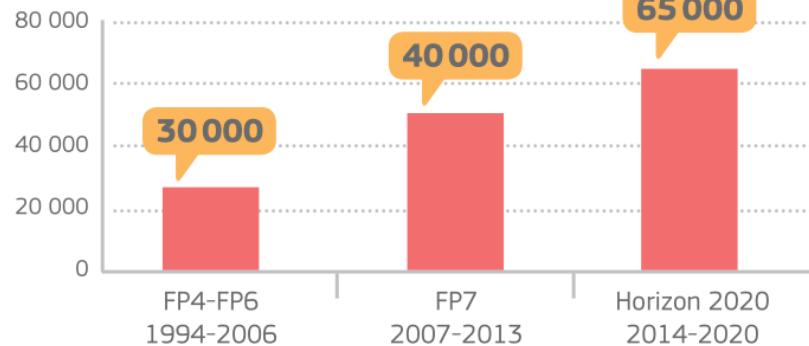
20 godina Marie Skłodowska-Curie Actions

MSCA Budget in EUR million

Researchers funded through MSCA
(all projects combined)

Ko sve može da učestvuje

- Doktoranti
- Doktori nauka
- Istraživačke ustanove
- Privatni biznis
- Nevladine organizacije

Šta program omogućava?

- odlazak istraživača u bilo koju zemlju EU ili zemlju pridruženu programu Horizon 2020

Šta mi od svega toga koristimo ?

"Staff and student mobility?

Šta je sa mobilnošću akademske zajednice?

EUA: Mobilnost – jaz između politika i prakse?

Motivi	Prepreke
ISTRAŽIVAČI POČETNICI (DOKTORANTI I POST-DOKTORANTI)	
Profesionalna dobit <ul style="list-style-type: none"> • nedostatak određene specijalizacije • veća plata, bolje finansiranje i status	Nesigurnost ugovora <ul style="list-style-type: none"> • penzиона i socijalno osiguranje • poreska politika
Bolja infrastruktura i veća podrška	Mobilnost porodice
Bolji doktorski i post-doktorski programi	Bolji uslovi kod kuće
NATSAVNO OSOBLJE (ACADEMIC STAFF)	
Profesionalna dobit	Nedostatak informacija i podsticaja
Zajedničko istraživanje	Nesigurnost ugovora
Znanje jezika	Nedovoljno znanje jezika
Porodične veze	Migracioni politike <ul style="list-style-type: none"> • regulisanje vize, Radna dozvola

Visokoškolske ustanove

Motivi	Prepreke	Ishodi
Strateška vizija Kompeticija / Kolaboracija	Administrativno opterećenje	Alumni mreža Internacionalni profil Poboljšanje kvaliteta Ljudski kapital Iskustvo studenata Uspostavljanje mera za poređenje Razvojne aktivnosti
Za prijem <ul style="list-style-type: none"> • demografski pad populacije • generisanje prihoda • članstvo u konzorcijumu • saradnja u istraživanju • kvalifikovana radna snaga	Neadekvatna infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> • strategija • investicije • razumevanje priznavanja kvalifikacija • savetovanje i podrška • menadžment projekata • poznавање језика	
Za slanje <ul style="list-style-type: none"> • obaveze spram konzorcijuma • razvoj kurikuluma • saradnja u istraživanju • programi podrške • indikatori performanse	Troškovi zamene Strah od gubljenja dobrih studenata i profesora Kolektivni ugovori	

Naše tabele bi verovatno bile slične,
možda bi imalo smisla da ih sastavimo i počnemo da otklanjamo prepreke i potrudimo se oko motiva?

A kako je to bilo nekad – nostalgičan pogled u prošlost

Inventivni profesori, npr.
Rajko Tomović i Alojz Vodovnik

Ničim izazvani koriste svoj ugled da pozovu najuglednija imena iz svoje oblasti u zemlju

Privlačna moć Dubrovnika

Obavezna predavanja u Beogradu,
Ljubljani, Zagrebu...
i nedelju dana boravka u Dubrovniku
(često i konferencija)

Radoznali, ambiciozni mladi ljudi
kojima je objašnjeno da je odlazak u
svet najviši domet

Utrkivanje u "igri za angažman" uz
podršku profesora